

מהי השבת?

שַׁבַּת וְחַל / זֹלָה

לְהַדְלִיק נְרוֹת בְּכָל הָעוֹלָמוֹת -

זוּהִי שַׁבַּת.

לְהַדְלִיק נְרוֹת־שַׁבַּת

זוּהִי קַפִּיצַת־נַפְשׁ הַרְת נְצוּרוֹת

לְיָם נְהַדְר, שֵׁישׁ בָּהּ מִסְתוֹרִין

שֶׁל אֲשֶׁר־הִשְׁקִיעָה.

בְּהַדְלִיקֵי הַנְרוֹת יִהְפֹּךְ

חֲדָרֵי לְנֶהַר דֵּי־נוֹר,

בְּאֲשָׁרוֹת בְּרַקַּת שׁוֹקֵעַ לְבִי.

חסיד אחד נוטה היה לעצבות כל ימיו. בימינו היו מגדירים את מצב רוחו אולי כדיכאון, אולם, לא חולה היה האיש אלא בעל נטייה פסימית שלא מסוגל היה לשמות. באחד הימים נסע החסיד לרבו, ותכנן להגיע אליו בשבת קודש. אלא שהדרכים התקלקלו, הנסיעה התארכה, והוא נאלץ לשבות בכפר השכן לעיר בה שכן הרבי. עם יום ראשון הופיע החסיד בבית רבו כשעצבותו גדולה מתמיד.

אמר לו הרבי בדרך צחות: השבת ידועה כמכניסת אורחים גדולה מאין כמותה. כאשר מגיע ראש חודש להתארח בשבת, היא מפנה לו את ההפטרה ואת תפילת מוסף בשבת שחלה בה ראש חודש קוראים הפטרה מיוחדת, ואף מתפללים תפילת מוסף לשבת וראש חודש השונה מתפילת המוסף השבתית הרגילה. כאשר חל יום טוב בשבת, מפנה לו השבת גם את תפילת המוסף, גם את תפילות שחרית, ערבית ומנחה, וגם את קריאת התורה. כאשר חל יום כיפור בשבת מפנים לכבודו הכל, אפילו את סעודות השבת... אך למרות כל זאת, יש אורח אחד שלכבודו השבת אינה מוכנה לפנות את עצמה, ולו במעט: העצב. ההוכחה: כאשר חל תשעה באב ביום השבת, השבת לא מתירה לו להיכנס אלא דוחה אותו ליום ראשון.

כך קרה גם אצלך, סיים הרבי, אתה רצית להגיע אליו לשבת, אך השבת לא רצתה לקבל מישהו עצוב, ועל כן דחתה אותך ליום ראשון... דבריו של הרבי עשו רושם על החסיד העצוב והתנהגותו החלה להשתנות. [על פי 'ומתוק האור'].

ע"א "אפשר לומר בלי שום הפרזה, כי יותר משעם ישראל שמרו
על השבת שמרה השבת אותם" (אחד העם)

ע"א

ע"א "כשמתקדש היום בערה שבת קודש סוכת שלום מלידה ומתבטח
בעולם, וסוכת שלום זוהי השבת. ובלאן שמתפללים ומזכירים סוכת
שלום שהיא השבת, קדושה אליונה פורסת כפיה על ישראל ומכסה
אותם כאמא על בניה, ועל ידי זה יש נשמה חדשה לכל אחד ואחד,
ושמחה זו מסלקת מהם כל עניני החול וצרות וצחקות" (פניני זוהר
מק"ל קצ"ג)

ע"א

ע"א "בשבת בא העונג העליון לידי גילוי ממש." (רבי שניאור זלמן מלאדי)

ע"א

ע"א לכות גדולה לישראל שה' יתברך אוהב אותנו ודבוק איתנו, ומתוך
אהבה זו קירב אותנו אליו ונתן לנו את התורה ואת השבת שהיא
קדושה מכל הימים, ומנוחה ושמחה גדולה. וסקולה מצות שבת כמו
כל התורה כולה, וכל השומר שבת כאילו שמר כל התורה כולה.
"וקראת לשבת עונג" (פניני זוהר בספר מל')

ע"א

ע"א "אלמלי משמרין שתי שבתות כהלכתן מיד נגאלין." (מסכת שבת,
קי"ח:)

ע"א

ע"א "השת! כמה לאומות רעננה יש בשמירתו וצדקותו!" (מאמרי
הראי"ה - השבת)

ע"א

ע"א "כל הפענוג את השבת נותנים לו כל עיטולות לבו" (שבת קי"ח)

ע"א

ע"א כל הברכות שבכולם באים בזכות יום השביעי...וכל ששה ימים שהיה יורד מן
במדבר לישראל היה זה בזכות יום השביעי. וצריך לסדר השולחן לסעודות
שבת, שיתברך השולחן כל ששת הימים. ועל ידי שמענג ואוכל סעודות שבת
יהיה מצוי בשפע שובע ועונג בעולם...בשבת קודש יש רצון אהבה ושמחה
בכל, כי משקל של שבת כמו כל התורה כולה והשומר אותה כשומר כל
התורה כולה. (פניני זוהר יתרו דף פח א)

ע"א

ע"א "שבת היא גדולה מהעולם הבא, כי השבת היא המעיין שממנו נלקח העולם
הבא." (רבי ברוך ממזיבוז')

ס

ס"א "אינו דומה אור פניו של אדם כל ימות השבוע כמו שהוא
בשבת." (בראשית רבה, י"א)

ס

ס"ב "באה שבת - באה מנוחה" (רס"י) ואפילו אם לא היה יום השבת, בלתי יום
מנוחה בלבד, שנתנו ה' ישראל לנוח בו מעבודה, כפי שנראה בהסקפה שלחית,
אם כן היה מביא אתו ברכה רבה.
כי אלא המנוחה ביום השבת, אימתי היית נח?
אימתי היית בא אליך - עמך?
היית בא אל אסתך וכנך?
אימתי היית בא אל השמים אך שם הארץ?
כסיהיה אך פנאי?
אבל אימתי יהיה אך פנאי?
האם רשאי אתה שיהיה אך פנאי? .... (הרס"ר הירש)

חמדה / דליה רביקוביץ'

אם ידעתי חמדה שלא היתה כמות,
והזמן שהוא היה יום השביעי בשבת
וכל בדי אילנות היו מתעצמים לגבה.

והאור החל מסביב שוטף פנהר לנביע,
וגלגל העין את גלגל החמה חמד.
אז ידעתי חמדה שלא היתה כמות.

הזהירו ראשי השוים והאור לא ידע שבע,
נתן בגלי הנדר ובכל אדוותיו נצת,
אף ראשי היה בעיניו בתפוח זהב לבלע.

שושני נהר צהבות פצרו את פיהן לבלע
את אדוות הנדר בחפזן וגבעול העשב השט,
ואותו היום היה יום השביעי בשבת
וכל בדי אילנות מתעצמים בתשוקה לגבה
ואז ידעתי חמדה שלא היתה כמות.

תפילה לכבוד שבת קודש:

יהי רצון מלפניך ה' אלוקינו ואלקי אבותינו,
שתעזרני ברחמיך הרבים, ותזכני לקבל שבת קדש בשמחה וחדוה גדולה, בגילה
רנה דיצה וחדוה.
ותשמרני ותצילני שלא יעלה על לבי שום עצבות ומרה שחורה ולא שום יגון ואנחה
ולא שום דאגה ביום שבת קדש.
רק אזכה לשמוח בכל עז ביום שבת קדש, בכל לבבי ובכל נפשי ובכל מאודי,
בשמחה שאין לה קץ ותכלית, כראוי באמת לשמוח ביום שבת קודש, ביום קדוש
ונורא כזה, שנתעורר עוז וחדוה ושמחה רבה ועצומה בלי שעור בכל העולמות כולם,
וכמו שמובא בזוהר הקדוש ובשאר ספרים מריבוי עצם השמחה והחדווה של שבת
קדש: מלא רחמים, גואל ומושיע, פודה ומציל, פדני והצילני, והוציאני מעבדות לחרות
משעבוד לגאולה.

זכני לשמחה של שבת קדש, שאזכה ברחמיך הרבים וחסדיך הגדולים, לקבל
שבתות מתוך רב שמחה ומתוך עשר וכבוד ומתוך מצוט עוונות. והעיקר שתרחם
עלי ותעזרני ותושיעני לזכות לשמוח בכל לב בשבת קודש בשמחה וחדוה גדולה
באמת,

עד שאזכה על ידי השמחה לצאת
מעבדות לחרות משעבוד לגאולה.
עד שאזכה על ידי השמחה והחרות של
שבת, להשלים ולהגדיל דעתי בתכלית
הגדלות והשלמות כרצונך הטוב

באמת...

רבנו של עולם מלא רחמים טוב
ומטיב לכל.

זכני לטעם טעם עונג שבת
באמת,

זכני לשמחה וחרות של שבת קדש ולבטל כל
השעבוד של ימי החל, ולישב דעתי בשלמות בלי שום בלבול
הדעת כלל.

ולא יעלה על דעתי ומחשבתי בשבת קודש, שום מחשבה באיזה עסק ומלאכה
ומשא ומתן, ולא שום דאגה וטרדא כלל, רק יהיה בעיני כאלו כל מלאכתי עשויה.
ואזכה באמת למנוחה וענג ושמחה של שבת קדש, מנוחת אהבה ונדבה, מנוחת
אמת ואמונה, מנוחת שלום ושלוה והשקט ובטח, מנוחה שלמה שאתה רוצה בה.
"שמח נפש עבדך כי אליך יהוה נפשי אשא".

מִשְׁמַח נֶפֶשׁ עַבְדְּךָ כִּי אֵלֶיךָ יְהוָה נַפְשִׁי אֲשֵׂא.

